

Dansk, 1.-2. klasse
Omfang: 2-4 lektioner

Læseteater med flotte stangdukker

Her finder du elevbogens tre læselet-historier af Mette Finderup omskrevet til læseteater: 'Den stærke hare', 'Søens sang' og 'Da koen kom til Rwanda'.

Læseteater er en sjov måde at få eleverne til at arbejde med læsning, oplæsning og udtale. Man øver sig i at læse en tekst dramatisk op for et publikum, fx klassen eller forældrene.

I kan udvide læseteateret med at opføre det som et enkelt dukketeater: Alt, hvad I behøver, er de tegnede dukker, som ligger til sidst i opgaven her og nogle lange blomsterpinde. Men I kan selvfølgelig give dukkerne flotte farver på først!

Inspiration til læringsmål

- Eleverne ved, hvad et læseteater er, og at nogle genrer har en indbygget morale.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan lægge stemme og krop til roller i et læseteater samt reflektere og samtale om fortællinger med en morale.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Vurdering 1: Eleven kan tale om teksters temaer / Eleven har viden om teksters typiske temaer
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Vurdering 2: Eleven kan udtrykke egen opfattelse af teksten / Eleven har viden om måder at begrunde sin opfattelse på
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer	Krop og drama 1: Eleven kan improvisere med kropssprog og stemme / Eleven har viden om enkelt kropssprog
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer	Krop og drama 2: Eleven kan deltage i rollelege og rollespil / Eleven har viden om dramatiske roller

Sådan laver I læseteater i klassen

1. Læs først selv læseteater-versionerne her i opgavearket og vurder, om de fungerer til din klasse.
2. Læs derefter historierne i elevbogen sammen i klassen. I kan evt. også høre dem som lydbog på hjemmesiden. De ligger under menupunktet 'Lydbøger' øverst på siden.
3. Fordel rollerne til eleverne.
4. Print et oplæsningsark ud til hver af eleverne/rollerne. Måske skal hver rolles replikker have en farve med en overstrekningspen, så det er nemt for eleverne at orientere sig.
5. Læs op eller spil teater for de andre i klassen – eller for forældrene.

Så nemt laver I stangdukketeatret

Det skal I bruge:

- Printerpapir i A4 eller A3
- Karton (1 ark pr dukke i A4 eller A3)
- Farver og evt. glimmerlim
- Sakse
- Spraylim eller evt. limstifter
- Blomsterpinde e.l. på mindst 50-60 cm – én pr. dukke

Sådan laver I dukkerne:

1. Til hver af de tre fabler finder du på de følgende sider her i opgavearket færdige skabeloner til alle stangdukkerne.
2. Nogle af dukkerne (Fortæller 1 og 2) skal I bruge til mere end én af fablerne. Lav en ekstra kopi af dukkerne og farvelæg dem lidt anderledes. Se i dukkelisten nedenfor.
3. Print alle dukke-skabelonerne ud i A4 (I kan også bruge A3 og få store dukker – i så fald skal pindene også være længere).
4. Farvelæg skabelonerne og dekorér dem evt. med glimmerlim.
5. Montér dukkerne på pindene: Smør lim ud over et kartonark – det er nemmest med spraylim. Læg den ene ende af en blomsterpind midt på arket – og lim så et færdigt dukkeark ovenpå.
6. Klip de sammenlimede ark ud langs kanten af dukkerne.

Sådan forbereder I dukketeatret:

1. **Lav en scene og bagscene:** En nem løsning er at spænde en snor tværs over klassen – fx en meter fra en væg. Hæng så stof eller tæpper op på snoren. Nu har I en bagscene, hvor de elever, der skal føre stangdukkerne, kan bevæge sig rundt i skjul. Overkanten af snoren/stoffet er scenen, som de stikker dukkerne op over.
2. **Få et godt bagtæppe:** Spil foran en ensfarvet væg eller hæng et stykke stof på væggen. I kan også udvide med selv at male et flot bagtæppe på fx bredt rullepapir.

3. **Lad eleverne øve sig**, inden I opfører stangdukke-teateret – de skal fx huske, at dukkerne ikke har en bagside.

Tip: Ekstra dukker?

I kan også udvide ved selv at lave ekstra stangdukker med de vigtigste rekvisitter eller tavse aktører.

Oversigt over dukker til hver fabel

Til alle fabler

- Fortæller 1
- Fortæller 2

Den stærke hare

Dukker i dukkearkene:

- Haren
- Elefanten
- Flodhesten
- Ørnen

Søens sang

Dukker i dukkearkene:

- Kwame
- Faren
- Kofi (Kwames bror)
- Onkel
- Kwames hjerte

Da koen kom til Rwanda

Dukker i dukkearkene:

- Nyi
- Kongen
- Koen
- Gammel kone
- Folket (samling af rwandere)
- Vagter

Den stærke hare

Fortæller 1: Der var engang en lille hare. Den var så træt af de store dyr. De pralede hele tiden med, hvor seje og stærke de var.

Fortæller 2: Nu kom elefanten. Den trampede gennem skoven.

Elefanten: Flyt dig, stump.

Haren: Flyt dig selv!

Elefanten: Jer stærkere end dig. Derfor skal du flytte dig, når jeg kommer.

Haren: (dybt suk): Suk

Fortæller 1: Nede ved floden mødte haren flodhesten.

Flodhesten: Du fylder

Haren: Du fylder da meget mere!

Flodhesten: Hahaha. Skrid, lille stump. Det er mig, der er størst.

Fortæller 2: Så fik haren en god idé.

Haren: Jeg udfordrer dig på din styrke, elefant. Vi skal trække tov nede ved floden. Hvis du ikke kan trække mig i vandet, så vinder jeg.

Elefanten: Hohoho. Top! Det bliver nemt at slå dig.

Fortæller 1: Haren fik også flodhesten med på samme plan.

Fortæller 2: Næste dag mødte elefanten op på den ene side af floden. Flodhesten mødte op på den anden side af floden. Der var store buske, så de kunne ikke se hinanden. Begge troede, at de skulle trække tov med haren.

Fortæller 1: Nu bandt haren et reb om elefantens snabel. Den anden ende bandt den fast til flodhesten. Haren selv gemte sig i en busk midt i floden.

Haren: Så er jeg klar. EN, TO, TRE – TRÆK!

Fortæller 2: Flodhesten trak alt, hvad den kunne. Elefanten trak lige så hårdt.

Flodhesten: Den hare er godt nok stærk. Jeg må trække endnu hårdere.

Elefanten: Det er dog vildt, så mange kræfter den hare har! Den giver ikke op!

Fortæller 1: De trak og de trak, til de begge var helt udmattede. Imens sad haren bare og grinede i busken.

Fortæller 2: Til sidst faldt både elefanten og flodhesten om. De orkede ikke mere. Så kom haren frem.

Haren: Jeg sagde jo, jeg var stærkest.

Fortæller 1: Men oven over dem alle fløj en ørn. Den havde set det hele.

Ørnen: Stærk? Hahaha. Jeg er nu ikke så sikker på, den hare er så stærk. Men klog, det er den helt sikkert!

Søens sang

Fortæller 1: Der var en dreng, der hed Kwame.

Fortæller 2: Han var ung, og derfor vidste han, at han vidste alt.

Fortæller 1: En dag til sagde han til sin far:

Kwame: Jeg er bedre end dig til at fiske.

Fortæller 1: Hans far havde ellers været fisker hele sit liv. De fiskede sammen om natten ude på den store sø. De havde også altid Kwames storebror Kofi og deres onkel med. De sejlede altid i tre både. Tæt på hinanden.

Fortæller 2: Båden i midten havde lygter på. Lyset lokkede nemlig fiskene hen til fiskenettet.

Faren: Vi skal ud at fiske igen i nat.

Kwame: Nej. Jeg har købt mit eget net. Nu vil jeg vise jer, at jeg kan fiske alene!

Kofi: Men det er jo dumt. Søen er farlig om natten.

Onkel: Kofi har ret. Og man kan fare vild i mørket.

Fortæller 1: Men Kwame ville ikke lytte. Han sejlede afsted alene. Det var en helt sort nat, og søen var stor som et hav.

Fortæller 2: Kwame var alene på vandet i mørket. Han kastede sit net ud og tændte sin egen lille lygte for at lokke fiskene til. Men der kom slet ingen.

Kwame: Jeg sejler bare lidt længere ud.

Fortæller 1: Og det gjorde han. Igen og igen. Til sidst vidste han ikke, hvor han var, og hans hjerte frøs.

Kwame: Hjælp! Hjælp!

Fortæller 2: Men der var stille, koldt og sort over det hele.

Kwame: Det er jo som i en grav. Hjæ-ælp!

Fortæller 1: Imens sad hans familie i deres egne både. De var et andet sted på søen. Hans far var urolig.

Faren: Bare der ikke er sket Kwame noget. Han er så ung og stædig.

Kofi: Jeg er også urolig. Han er så ung og ... dum!

Fortæller 2: Så sagde deres onkel, at de skulle synge søens sang.

Onkel: Det er ikke sikkert, hans ører kan høre os. Men jeg tror, hans hjerte kan.

Fortæller 1: Det var en gammel sang, som fiskerne ofte sang om natten ude på den store sø.

Fortæller 2: Imens var Kwame ved at blive rigtig bange. Og meget kold.

Kwame: Måske skal jeg dø her på søen.

Fortæller 1: Men så følte han en varme i sit hjerte. En varme, der fik ham til at vende båden. Han begyndte at ro, alt hvad han kunne.

Fortæller 2: Og snart efter hørte han en sang. Langt væk fra. Det var en sang, han kendte. Han roede og roede.

Kwame: Her, råbte Kwame. Jeg er her!

Fortæller 1: Snart så han også lysene på sin fars båd.

Kwames hjerte (hvisker): Syng. Syng søens sang. Så finder I hinanden.

Fortæller 2: Og så sang Kwame. Lige så højt, han kunne.

Fortæller 1: Han holdt op med at være bange, og de andre sejlede hen til ham.

Kwame: Jeg har været så dum.

Faren: Haha. Vi har alle sammen været så unge, at vi vidste alt.

Onkel: Kom og hjælp os.

Kofi: Vores lys har lokket tusind fisk til. Vi skal bare have dem op i båden!

Fortæller 2: Så sang de søens sang i natten sammen. Og søen gav dem sine fisk.

Da koen kom til Rwanda

Fortæller 1: Der var engang en prinsesse med et meget langt navn. Hun hed Nyirarucyaba. Derfor kaldte de fleste hende bare for Nyi.

Fortæller 2: Det var en hård tid i Rwanda. Folk var sultne, og Nyi gik til sin far.

Nyi: Du må gøre noget!

Kongen: Det må folk da selv klare. Jeg sulter ikke.

Fortæller 1: Kongen var meget rig.

Fortæller 2: Nyi blev vred.

Nyi: Men du er kongen. Du skal hjælpe dem.

Fortæller 1: Men kongen ville ikke lytte. Til sidst gik Nyi vredt sin vej. Ude på landet mødte Nyi et sært dyr. Sådan et havde hun aldrig set før.

Nyi: Hvad er du for en?

Koen: Jeg er en ko.

Nyi: Vil du være min ven? Jeg har virkelig brug for en ven!

Fortæller 2: Koen så roligt på hende

Koen: Hvis du vil være *min* ven, vil jeg være din. Men hvad er der galt?

Fortæller 1: Så fortalte Nyi om sin far og alle de sultne mennesker i landet.

Koen: Jeg kan godt hjælpe dig! Dit folk må få min mælk!

Fortæller 2: Koen viste Nyi, hvordan hun malkede den.

Fortæller 1: Folk kom fra nær og fjern og drak den gode mælk. De blev mætte og friske.

Gammel kone: Du redder vores liv!

Folket: Tak, ko! Tak, Nyi!

Fortæller 2: Men kongen hørte dem.

Kongen: Jeg vil have det magiske dyr. Det er mig, der er kongen.

Fortæller 1: Så sendte han sine vagter ud for at hente koen.

Vagter: Du skal op til kongen lige nu. Ellers får du tæsk.

Fortæller 2: De bandt koen og trak afsted med den.

Fortæller 1: Men da kongen var alene med koen, gav den ingen mælk.

Kongen: Hvad sker der? Lav så det der mælk til mig. Lige nu. Du er MIN ko. Og det er mig, der bestemmer!

Fortæller 2: Koen så på ham med sine kloge øjne.

Koen: Jeg er ikke din. Jeg er min egen. Jeg hjælper dem, der har brug for det. Jeg hjælper mine venner. Men du er ikke nogens ven.

Fortæller 1: Kongen blev stille. Han forstod, at koen havde ret. Han var konge, men han havde ingen venner.

Fortæller 2: Så satte han sig og græd. Så kom Nyi.

Nyi: Du skal slippe koen fri. Den hjælper dit folk, og den er min ven.

Fortæller 1: Og så gik Nyi og koen ud i landet. De gik og de gik. De hjalp alle, der havde brug for det.

Fortæller 2: Kongen sad tilbage på slottet med alle sine penge. Men han var ensom.

Kongen: Jeg må lære at få venner.

Fortæller 1: Sådan lærte folk i landet koen at kende. Og lige siden har koen været det vigtigste dyr i hele Rwanda.

Fortæller 2: Ude på landet har næsten hver eneste familie nu en ko. Den bor lige ved siden af deres hus, og de passer rigtig godt på den.

Alle fabler

Fortæller 1

Alle fabler

Fortæller 2

Alle fabler

Fortæller 1

Stenprinsessen

Dyb brønd

Stenprinsessen

Faren (kæmpen)

Stenprinsessen

Flok af dæmoner

Stenprinsessen

Flok af forelskede bejlere

Stenprinsessen

Hær af ånder

Stenprinsessen

Haner der galen

Stenprinsessen

Prins Bandung

Stenprinsessen Prinsesse Roro

Stenprinsessen

Tempel med prinsesse-søjle

Abeguden
Aben

Abeguden Heksen

Abeguden

Hof-folk

Abeguden
Kong Tapa

Abeguden
Prins Lutung

Abeguden Prinsesse Purba

Abeguden

Prinsesse Purba med sorte pletter

Abeguden Prinsesse Rarang

Den gyldne agurk

Bambusskoven

Den gyldne agurk

Buta (kæmpen)

Den gyldne agurk

Den kloge kone

Den gyldne agurk

Gigantiske agurker

Den gyldne agurk

Havet

Den gyldne agurk

Mbok (moren)

Den gyldne agurk Sumpen

Den gyldne agurk

Timun Mas (pigen)